

in XIV. 512—555). Zur Kenntnis der slavischen Elemente im Friaulischen (XII. 474—486 in XXX. 203—209). Zur Kenntnis der slavischen Elemente im italienischen Wortschatz (XXVI. 407—436). Slavische Wortdeutungen (XXVII. 41—72) in pa: Vermischte Beiträge zum slavischen etymologischen Wörterbuch (XXVIII. 481—539).

V slovenskem jeziku etimologičnih stvari izprva ni pisal rad; priobčil je le v Letopisu Matice Slovenske za leto 1896. razpravo: Prinos k poznavanju tujih besed v slovenščini. Pogostneje se je jel oglašati doma šele, ko je začel izhajati v Mariboru „Časopis za zgodovino in narodopisje“, v katerem je priobčil več etimologičnih prispevkov.

Najdaljše in zares impozantno njegovo etimologično delo „Zur slavischen Lehnwörterkunde“ je prinesla dunajska akademija znanosti v svoji publikaciji „Denkschriften“ (Band L. philos.-hist. Kl. 1904), ki mu je donesla mnogo slave.

Po raznih Letopisih Matice Slovenske in nekaterih letnikih Ljubljanskega Zvona se nahajajo tudi dragoceni doneski Štrekljevi za naš slovar.

Drugo veliko Štrekljevo delo je izdajanje slovenskih narodnih pesmi. Izdajati jih je začel leta 1895. in je v tem dolgem času došel do 14. snopiča. Znanstveno tako dovršeno zbirko je mogel sestaviti edino Štrekelj, ker je narodne zaklade in podobne literarne proizvode poznal tako temeljito, da se mu moramo čuditi. V tej zbirki je skritega veliko tihega dela, ki ga ve malokdo dostojno ceniti. Po svojih Narodnih pesmih se je pa sprl z vsem svetom: tako z Matico, ki se ji je izdajanje preveč zavleklo, kakor s tistimi, ki so pričakovali od nje estetičnega berila, ki bi se moglo dati vsakemu v roke. Štrekelj svoje zbirke ni pripravljali za pesnike kot take, niti za kako drugačno bralstvo, temveč samo za znanstvenike; imeti je hotel akademično izdajo in nič drugega; ali so za tako delo pri nas tla pripravna ali ne, je seveda drugo vprašanje.

Naravnost ogromno delo je nameraval zvršiti s

svojo slovensko historično slovnico. Njej je veljalo morebiti polovico vsega dela, odkar je prišel na vseučiliško stolico v Gradec (leta 1897.). Opreti jo je hotel na vse slovenske dialekte in na ves literarni jezik. Dovršil je delo na prvo roko nekako do polovice, t. j. sestavil je v uvodnem delu pregled dosedanega preiskovanja slovenskega jezika; obdelal je glasoslovje, oblikoslovje samostalnika, pridevnika in zaimkov; sredi glagola ga je ustavila bolezen, ki mu je onemogočila nadaljevanje. — Najaktualnejše je sedaj vprašanje, kaj naj se zgodi s to slovnico. Ali naj se delo izda, kolikor ga je in kakoršno je, ali naj se nadaljuje? Jagić meni v zadnjem snopiču Archiva, naj bi delo dovršil kak učenec Štrekljev; toda na tako širokem temelju, kakor je delo zasnovano, ga v doglednem času ne more zvršiti nobeden mlajših slavistov. Ako bi dela ne prevzel kateri starejših gospodov, n. pr. č. p. Stanislav Škrabec, naj se izda tako, kakoršno je.

Prisiljen po raznih pravopisnih prepirih, ki so se v dobi zadnjih 15 let pri nas jako vneli, je zastavil Štrekelj svoje pero tudi za pravopisna vprašanja. Ker se pa z zgodovino ali bolje rečeno z razvojem in usodo našega pravopisa ni utegnil natančneje baviti, je posegel v boj z napačnega stališča in je presojal pravopis ne kot pravopisni, temuč kot splošno-jezikovni strokovnjak. Literarni jezik je sodil s stališča splošnega jezikoslovja, kar

SRBSKI KRALJ PETER.